

Minnesanteckningar, seminarium om livsmedelslagstiftning Fäbodriksdagen i Klövsjö 2020

På länk deltog *Martin Clarstedt, chef för miljö och bygg i Rättviks kommun*. Han inledde med att berätta att det finns 1 200 lagar i Sverige, och att det är utövarens ansvar att känna till – och följa – de lagar som gäller för den aktuella verksamheten. Men att många företag har begränsade resurser för detta.

Rättviks kommun ses som ett föredöme när det gäller fäbodbrukets förutsättningar, bl.a. av Tin Gumuns (Karl-Tövåsens fäbod) som lyfte fram den goda dialogen med och att kommunen hjälper dem att följa lagen. Exempelvis hjälps man åt med provtagningar, och kommunen var ett stöd när branschriktlinjerna togs fram.

- Inlägg: Fler kommuner börjar använda branschriktlinjerna för fäbodnäringen.
- Martin: Vissa kommuner är rädda för att ge råd och tips till företag, pga. Livsmedelsverkets tidigare riktlinjer om att inte konkurrera med konsulter. Det gäller alltså inte längre.
- Inlägg: Verksamheten med provtagning är orealistisk pga. få laboratorier. Mjölckprov för celltal hinner bli förstört innan det är framme på labbet. Birgitta Sundin (Eldrimer) svarar: Det finns undantag för fäboddar.
- Inlägg: Regelverket är anpassat för stora aktörer, inte småbrukare. Det är viktigt att underlätta för dem, så att reglerna passar en utveckling mot mindre enheter.
- Ordf. Kenneth: Nivån av krångel beror på graden av dialog med kommunen och länsstyrelsen. FSF vill att regelverket ska vara verklighetsanpassat och lättsamt.
- Inlägg: Grundkostnaderna gör att man går minus som liten fäbodbrukare. Det är också stora skillnader mellan kommuner i vad kontrollerna kostar.
- Birgitta: tog upp Eldrimners krångellista som omfattar bl.a. provtagning och höjda avgifter. Snart kommer man att hålla ett seminarium om dessa frågor.
- Moderator: Det är viktigt att konkretisera och ge exempel så att man förstår varandra. *Vad är krångligt? Varför är det krångligt?*

- Marie Sjölin (LRF): Inom LRF arbetar man mer för en god dialog och ett målstyrt regelverk. Man pratar om *God myndighetsutövning*.
- Martin: Apropå avgifter kan alla kommuner välja att ha en efterhandsdebitering i stället för fasta avgifter. Alla ska ha råd att bli godkända.
- Inlägg: Det är ändå stora skillnader mellan kommunerna, och det varierar vad som ingår. Kan Eldrimner eller FSF ge vägledning om avgifterna för fäbodkommuner?
- Inlägg: Åtta timmars kontroll kan kosta ca 14 000 kr/år, med tillägg för avvikelser, ofta även för obetydliga detaljer. Intrycket är att det är kontrollantens dagsform som styr kostnaden, vilket absolut inte är rättssäkert. Och intrycket är också att en del kontrollanter letar efter avvikelser för att kunna debitera mer.
- Moderator: Många verkar sakna ett respektfullt bemötande och behöver stöd.
- Inlägg: Alla labb är inte ackrediterade för alla typer av mjölkprover. För en del tester finns bara ett fåtal labb i landet som går att vända sig till.
- Inlägg: Tidigare har det diskuterats att Eldrimner ska utbilda miljöinspektörer i fäbodkommunerna. Är det på gång?
Birgitta svarar: De hade en utbildning för Livsmedelsverkets inspektörer 2014. Har inte tagit det vidare sedan dess.
- Inlägg: Hur kan man ensa kommunernas kontroller för att få bort de stora skillnaderna och orättvisorna?
Martin svarar: Bästa sättet är att ge inspektörerna praktisk utbildning på fäbodar, men även mer teoretisk kunskap.

Moderator rundade av diskussionen med förslaget att fäbodbrukare kan sälja utbildning och sin kunskap. Man ska inte ge bort sin kompetens utan se det som en inkomstkälla.

Ordförande Kenneth avslutade med att hoppas på vidare utbildning för inspektörer, både generellt inom jordbruk och specifikt inom fäbodnäringen.